

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри археології,
спеціальних історичних і
правознавчих дисциплін

 Олександр ФЕДЬКОВ

26 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВЕ ПРАВО

підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Історія
та правознавство)
спеціальності 014 Середня освіта (за предметними
спеціальностями)
предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та
громадянська освіта)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
мова навчання українська

2024-2025 навчальний рік

Розробник програми: Анна СЕМЕНЮК-ПРИБАТЕНЬ, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Протокол № 7 від 26 серпня 2024 року

Завідувач кафедри Олександр ФЕДЬКОВ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Володимир АДАМОВСЬКИЙ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Мета і завдання** дисципліни „Трудове право” – формування навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання трудових відносин. Вивчення основних принципів та інститутів трудового права, напрямів правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин, набуття навичок роботи з нормативними актами, це важлива передумова прийняття обґрунтованих рішень у сфері управління, організації виробництва та праці.

Важливе завдання дисципліни – навчити студентів застосовувати набуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань та конкретних ситуацій у сфері правового регулювання трудових відносин.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	2024-2025
Семестр вивчення	3
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальний обсяг годин	90
Кількість годин навчальних занять	44
Лекційні заняття	24
Практичні заняття	-
Семінарські заняття	20
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	46
Форма підсумкового контролю	іспит

3. **Статус дисципліни** *обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.*

4. **Передумови для вивчення дисципліни** – вивчення дисципліни базується на знаннях студентів, отриманих у результаті засвоєння гуманітарних і правничих дисциплін.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що
-----------------------------------	--

	передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 02	Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
	ЗК 03	Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.
	ЗК 05	Володіння основами української мови за професійним спрямуванням.
	ЗК 08	Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	СК 17	Здатність застосовувати теоретичні знання у навчальній та професійній діяльності, захищати законні права і інтереси суб'єктів навчального процесу, здійснювати компетенцію у галузі консультативної діяльності.
7 - Програмні результати навчання		
	ПРН 07	Інтегрувати знання конституційного й адміністративного права у професійну діяльність проектувати знання

		загального правознавства на історичні події, процеси та явища сьогодення.
	ПРН 19	Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін передбачених даною ОПП та навчальним планом.

7. Методи навчання: Словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, аналіз документа, робота із законодавчою базою, робота з першоджерелами, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами веб-сайтів, дискусія із запрошенням фахівців, ділова (рольова) гра; публічний виступ; робота в малих групах; технології дистанційного навчання.

8. Засоби діагностики результатів навчання: усне опитування під час семінарських занять, самостійна робота, виконання ІНДЗ, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктно орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

9. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекційні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	Самостійна та індивідуальна робота
Тема 1. Трудове право як галузь права України	6	2	-	-	4
Тема 2. Колективний договір	6	2	2	-	2
Тема 3. Трудовий договір	8	2	2	-	4
Тема 4. Припинення трудового договору	8	2	2	-	4
Тема 5. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку	8	2	2	-	4
Тема 6. Оплата праці та юридична відповідальність у трудовому праві	8	2	2	-	4
Тема 7. Правове регулювання охорони праці	8	2	2	-	4

Тема 8. Трудові конфлікти та порядок їх вирішення	8	2	2	-	4
Тема 9. Правова організація працевлаштування	8	2	2	-	4
Тема 10. Матеріальна відповідальність у трудовому праві	8	2	-	-	6
Тема 11. Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю	8	2	2	-	4
Тема 12. Організація трудових відносин в умовах воєнного стану	6	2	2		2
Разом годин	90	24	20	-	46

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, виступів здобувачів при обговоренні питань семінарського заняття, виконанні індивідуальних завдань. Форма модульного контролю: модульна контрольна робота в письмовій формі. Формою підсумкового контролю є іспит.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 26 балів, модульна контрольна робота – 24 бали, самостійна робота – 10 балів, іспит – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний і модульний контроль (100 балів)				Сума
Змістовий модуль 1 (100балів)				
Поточний контроль (семінари)	МКР	ІНДЗ	Іспит	
26 балів	24 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Оцінювання семінарських занять

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 40-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію; здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові

		навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо- професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. В разі пропуску перездати тему семінарського заняття можна на консультації у формі співбесіди (кожного вівторка на четвертій парі) або письмово у MOODLE. З пропущеними лекціями можна ознайомитися у MOODLE. Окрім того, по окремому аспекту пропущеної лекції слід написати реферат в обсязі 12 сторінок писаного тексту. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка». URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Оцінювання самостійної роботи (20 балів)

Контроль за самостійною роботою, що виконується у вигляді ІНДЗ і присвяченого актуальним проблемним питанням курсу, відбувається на консультаціях за 10-бальною системою оцінювання. Успішно виконаною самостійною роботою вважається у тому випадку, коли студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів, виділених на неї, тобто не менше ніж 6 балів.

Критерії оцінювання

10 балів	Зміст відповідає проблемам обраної теми дослідження. Обрана для дослідження тема розкрита в повному обсязі. Текст чітко структурований, має завершений вигляд, а студент аргументовано викладає його складові та отримані висновки. Текст не містить граматичних помилок та не є плагіатом. Використано сучасні історіографічні дослідження та джерельну базу з обраної для дослідження теми.
8 – 9 балів	Зміст реферату відповідає темі та її проблематиці; текст заснований на відповідній історіографічній базі, якісно і логічно розкриває складові обраної теми дослідження. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі. Отримані висновки належним чином обґрунтовані та логічно слідують з наданого для захисту тексту дослідження. Саме дослідження відповідає принципам академічної доброчесності.
6 – 7 балів	Зміст тексту дослідження відповідає основним проблемам теми; якісно і логічно розкриває їх, але не завжди у достатньо повній формі. Виконане дослідження чітко структуроване, текст не містить граматичних помилок. Текст частково або не завжди закінчений. Дослідження відповідає принципам академічної доброчесності.
4 – 5 балів	Зміст поданого для захисту тексту не зовсім відповідає темі та поставленим завданням; відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових завдань. Текст не містить граматичних помилок, але за змістом є частково або не завжди закінченим. Дослідження в основному відповідає принципам академічної доброчесності.
2 – 3 балів	Зміст поданого на захист тексту дослідження не зовсім відповідає суті поставлених у вступі завданням; відносно якісно і логічно розкритих, але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових питань. У тексті зустрічаються граматичні помилки та неточності. Матеріал завдань частковий або не завжди закінчений. Не завжди дотримані принципи академічної доброчесності.
0 – 1 балів (не зараховано)	Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може розкрити та обґрунтувати поставлені питання. Не дотримано принципів академічної доброчесності. Може мати місце невідповідність обраної для дослідження теми та поставлених на початку дослідження завдань зі змістом реферату (есе). Студент не здатен захистити виконані завдання.

Оцінювання модульної контрольної роботи (24 бали)

Після вивчення усього матеріалу здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі, що складається з п'яти завдань різного типу. До її написання допускаються усі студенти. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів (13 і менше балів), виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота складається із 5 завдань, які оцінюються наступним чином:

- 1 завдання – 10 балів,
- 2 завдання – 3 бали,
- 3 завдання - 2 бали,
- 4 завдання – 5 балів,
- 5 завдання – 4 бали.

З дисципліни «Трудове право» здобувачі пишуть одну модульну контрольну роботу.

Критерії оцінювання питань МКР

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«відмінно»	23 – 24 бали	Здобувач вищої освіти у відповідях на питання демонструє глибокі знання, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповіді на поставлене завдання.
«добре»	19 – 22 бали	Результати відповідей здобувача вищої освіти відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
«задовільно»	14 – 18 балів	Відповіді здобувача вищої освіти на питання дозволяють виявити знання і розуміння ним основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
«незадовільно»	0-13 балів (не зараховано)	Відповіді здобувача вищої освіти на питання не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- громадська або волонтерська діяльність.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
		залікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	
75-81	C (добре)/Good	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	
60-66	E (достатньо)/Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail	

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Трудове право»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримали «не зараховано», дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних і семінарських занять, а також контролю за самостійною та індивідуальною навчально-дослідною роботою може використовуватися ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, наочний (ілюстративний та об'єктний) матеріал.

14. Рекомендована література

Основна

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 зі змінами.
2. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. К.: Юрінком Інтер, 1998р.
3. Конституція України № 254к/96-ВР: станом на 1 січня 2022 р.
[Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України, 30, 1996.
Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
4. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (із змінами, внесеними згідно із Законом №2352-ІХ від 01.07.2022).
5. Губарев С. В. Трудове право України, посібник для підготовки до іспитів // Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2015. 125 с.
6. Пилипенко П.Д. Основи трудового права України: навчальний посібник. Львів: Магнолія плюс, 2005.
7. Бойко М. Д. Трудове право України: Навчальний посібник. Курс лекцій. К. 2002.
8. Дмитренко Ю. Л. Трудове право України: Навчальний посібник. Курс лекцій. К, 2001.
9. Карпенко Д. О. Основи трудового права: Навчальний посібник. К, 2003.
10. Трудове право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
12. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. К.: «А.С.К.», 2010. 1023 с.

Додаткова

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. К.: Вікар, 2004. 726с.
2. Трудове право України. Академічний курс: Підручник для студентів юрид. спец .вищ .навч. закл. / За ред. П.Д.Пилипенка. К.: Концерн «Видавничий Дім Ін Юре», 2004. 536с.
3. Закон України „Про колективні договори і угоди” від 01.07.1993 р.

4. Закон України „Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15.09.1999 р.

5. Закон України „Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” від 03.03.1998р.

6. Закон України „Про зайнятість населення” від 01.03.1991 р.

7. Закон України „Про відпустки” від 15.11.1996 р.

8. Закон України „Про оплату праці” від 24.03.1995 р.

9. Закон України „Про охорону праці” від 24.03.1995 р.

10. Закон України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” від 21.03.1991 р.

11. Закон України „Про загальнообов’язкове державне страхування на випадок безробіття” від 02.03.2006 р.

12. Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” від 23.09.1999 р.

13. Положення про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій, затв. Постановою Кабінету Міністрів від 3.04.1993 р. № 170.

14. Типова форма контракту з працівником: Затв. Наказом Міністерства праці України від 15.04.1994 р. № 23.

15. Інструкція про порядок внесення подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності, затв. Наказом Мінпраці України, Мінюсту України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р.

16. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах, організаціях, затв. Наказом Мінпраці України, Мінюсту України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993р.

17. Типове положення про службу охорони праці, затв. Наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 03.08.1993 р.

18. Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2001 р. № 1094.

19. Перелік важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 р. № 256.

20. Граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками, затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.12.1993 р. № 241.

21. Перелік важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх, затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.1994р. № 46.

22. Граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми, затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.1996 р. № 59.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.
5. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. <http://rada.gov.ua/> – сайт Верховної ради України;
7. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
8. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
9. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського;
10. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України;
11. www.court.gov.ua/dsa - сайт Державної судової адміністрації України
12. <http://nsj.gov.ua/ua/about/regulations/> - сайт Національної школи України

13. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського
14. <http://www.konspect.com> - Навчальний портал "Готуємось до занять"
15. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал.
16. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України.
17. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України.